

NHỚ SÀI GÒN CHÓN CŨ ĐƯỜNG XƯA

Chàng Hiu

(Viết văn theo giọng nói miền Nam chính hiệu người Sài Gòn)

(1)

Hồi trước, ở Sài Gòn, cách đây lâu lắm, trờm trờm... nửa thế kỷ lặn nhen... tất cả các loại xe hơi, hai đèn trước, đều phải có “mắt mèo” nghĩa là phải sơn màu vàng lên 1/3 bên trên mặt kiếng của đèn trước, ý là... hông cho bác tài pha đèn ban đêm, làm chói mắt người hay xe chạy ngược chiều!

Bởi vậy, bác tài có muốn... chơi ác pha đèn, cũng... bó tay!!!

Khúc đường gần bệnh viện đều có bảng “Cấm nhận kèn” để bệnh nhân khỏi giật mình!

Xe đậu trong đường Sài Gòn đều phải tuân theo bảng đậu “ngày chẵn lẻ”...

Tất cả xe tắc-xi đều sơn trùng một màu xanh hoặc vàng và xanh, ý là để “khách bộ hành” biết nó từ đàng xa để... quơ tay đón và

cũng có ý là nếu, hông... phải xe tắc xi, mà là xe du lịch tự nhân lại đi “dù” rước khách... kiếm chút cháo là biết liền, cũng dĩ nhiên, xe nào “nhảy dù” như vậy, bị bắt là bị phạt, lớ quớ còn bị tịch thu bằng lái!

Xe tắc xi phải có đèn hộp “bắt chết luôn” trên mũi xe, về đêm, hộp đó có đèn cháy sáng để khách biết mà... giơ tay đón... để cho khỏi lộn với xe du lịch!

Xe buýt cũng phải sơn một màu đặc trưng riêng để dễ phân biệt với xe đò...

Ví dụ xe Buýt Vàng thì... sơn màu vàng đặc trưng... khác thiên hạ...

Bến xe này ở gần Bà Quẹo... mà bà con gọi là Bến-Tô-Bít-Vàng...

Kể bến xe Buýt Vàng này có hãng cơm sáy Hồng Hoa (?) làm cơm sáy cho lính...

Xe cộ phải đàng hoàng, cái nào ra cái đó,

lộn xộn... hồng nên thuốc!

Bắt đầu 18 – 20 tuổi... mới cho thanh niên lái xé hộp 4 bánh du lịch... để lấy le, sau đó vài ba năm, bác tài... trẻ mới lên được 1 “hạng”, rồi cày vô lãng... vài năm nữa, mới cho... mớ tới xe tải, rồi “chạy xe” thêm vài niên, mới “đủ ngày” để lấy dấu E để lái xe đò, nghĩa là khi bác tài lái... mấy chục tánh mạng hành khách, thì bác tài... vô tuổi trung niên rồi, nên... hết máu thanh niên, háo thắng, ưa nóng gà... chạy ầu!!!

Chớ không có cái chuyện “giao trứng cho ác” được!

Ở ngã tư đèn đỏ, có vạch sơn trắng, tất cả xe cộ đều ngừng sau vạch đó, xe nào cán mức sơn, mà nhè ông đạp xích lô thấy được... ông chửi cho tất bép, quê lắm nhen!!!

Nhà bán thuốc tây, thì bảng hiệu đề Nhà Thuốc Tây hoặc Nhà Thuốc Góc (đó là danh từ chung) chớ không ai lấy Tên Riêng (danh từ riêng) để đề bảng hiệu bán thuốc tây!

Hai bảng hiệu này luôn luôn là bảng màu xanh đậm và chữ trắng, nó còn có hộp đèn chữ thập xanh gắn thêm, để đêm hôm, người mua thuốc... đứng ở xa, cũng thấy!

Tiệm nào bán thuốc bắc thì có chữ “đường” ở sau, ví dụ: Vĩnh Sanh Đường, Nhị Thiên Đường, Thiên Hòa Đường...

Còn chùa thì có chữ “tự”... dính ở sau, ví dụ: Huỳnh Kim Tự, Thới Hòa Tự, Long Vân Tự, Linh Sơn Cổ Tự...

Tiệm bán vàng thì bảng hiệu chỉ có 2 chữ, chữ đầu luôn luôn là chữ “kim”, ví dụ: Tiệm vàng...Kim Hưng, Kim Liên, Kim Sen, Kim Hoàng, Kim Phát...

Địa danh ít khi dùng chữ Thái (ky húy vua Thành Thái?) mà dùng chữ Thới. Ví dụ: Thới Bình (Cà Mau), núi Châu Thới (Biên Hòa), Bình Thới (quận 11), Tân Thới Hiệp (chỗ tập lính Quang Trung), Thới Tam Thôn, Thới Hòa (Vinh Lộc), Thới Nhứt, Thới Nhì, Thới Tam, Thới Tứ (Hóc Môn), Xuân Thới Sơn (làm giở tre...).

Nhà dân cất dọc đường lớn, xa lộ, người ta luôn luôn tự động cất nhà thụt lùi vô trong, ở

xa lộ, cách xa lộ ít nhứt là 50 mét! Lý do là để cho an toàn chuyện xe cộ, thứ hai nếu có mở rộng đường xá thì khỏi phải dời nhà...

Nhà mà dời đi, dời lại, là điều ông bà xưa kiêng kỵ, nên, hồng ai ham lú mặt ra đường!

Đọc đường cái trống trơn, hồng ai... dám gan, tới chỗ đó... tự nhiên cất nhà...

Nếu gan cùng mình, cất nhà đại... thì cứ cất, đợi cất xong, bên Điền Địa hỏi Bằng Khoán đất, hồng có, thì “coi như”... gia chủ xách tưng đi ăn mày... ở tòa bố!

Còn những tên cất nhà, mà lần từng tấc đất, bà con nói nhẹ rằng: “thằng đó hết xài”!

Thằng nào “hết xài”... thì nó, chỉ còn nước... đội quần mà đi, nhục lắm!!!

Ở Sài Gòn, cái vụ học hành, có ba thứ trường để học:

Trường công lập, trường tư thục và trường hàm thụ.

Trường hàm thụ là trường... mà... hồng ai tới trường!

Bất kể ai, vì hoàn cảnh gì đó không tới trường học trực tiếp được, thì cũng có cách học để tiến thân, đó là “học trường hàm thụ”. Nghĩa là, cứ... đi làm sở hay làm việc nhà, nấu cơm hoặc cày sâu cuốc bẫm, đồng sâu nước mặn... trường sẽ gửi qua bưu điện bài học, bài làm tới nhà và làm bài xong, gửi bưu điện tới cho trường chấm bài, rồi trường gửi bài tiếp...

Cứ thế... cứ thế...

Chỉ tới ngày thi, thì thí sinh phải đi thi mà thôi...

Bởi vậy, anh em nào có tinh thần cầu tiến, cứ học, nếu thi đậu thì đáng nể lắm!!!

Trường tư thục thì học sinh phải “đóng tiền trường” hàng tháng và thi bằng tú tài cũng giống y như học sinh trường công lập...

Trường công lập là... trường công, học sinh không đóng tiền trường suốt 7 năm trung học...

Đặc biệt, trường công lập nam nữ... lại cho học riêng, như:

Trường công lập nữ trung học: Lê Văn Duyệt, Gia Long, Trưng Vương, vv...

Trường công lập nam trung học: Hồ Ngọc Cẩn, Chu Văn An, Võ Trường Toản, Pétrus Ký, Lý Thường Kiệt, Quốc Gia Nghĩa Tử, vv...

Ở trường công nam, nam sinh mặc đồng phục quần xanh áo trắng... bỏ áo vô thùng, trên miệng túi áo, có ghi tên trường hẳn hẹ... nên đổ thẳng nào... dám hó hé! Ở trường công nữ, nữ sinh đồng phục là mặc áo dài trắng, quần trắng...

Có... thời khắc “mấy nhỏ áo dài trắng”... bắt chước mấy cô ca sĩ Sài Gòn, bận áo dài vạt “lửng”... còn tay áo thì kiểu “rặc lăn”... là... tay áo dài nổi vô thân áo...

Thiệt... quá là báo đời... một phen!!!

Mấy anh chàng nam sinh trường công vì học chung “tòn-là đực rựa”... nên nhiều thằng dòm... quí nàng áo dài... vạt lửng... bước đi với tà áo (cổ tình) thướt tha yểu điệu, tụi đực rựa... ráp nhau thấy, tụi nó...rụng rún bầy bầy!!! Hì hì...

Bởi vậy, mới có chuyện, mấy “tay tổ” trường công nam, cúp cua vô Sở Thú Tao Đàn... để “trồng cây si” mấy nàng áo trắng, thân kệ chuyện, bị... công-sing!!!

Và... thấy tiếp... ở Sài Gòn năm xưa...

Cây xăng nào cũng có “vòi bơm bánh xe gắn máy, xe hơi” đứng ở giữa hai trụ xăng...

Đang chạy xe, thấy bánh xe mềm, tắt vô cây xăng, dựng xe trước “cây bơm”, lấy tay “quây” cây kim hơi, về số 5 (năm ký hơi)... rồi ung dung ngồi xuống, mở nắp vòi, ịnh đầu bơm hơi vô vòi ruột xe... để cho nó tự bơm, cây kim bơm hơi, quơ quơ nghe cạch cạch cạch, tới khi, nghe kêu cái teng, đủ hơi, là máy bơm tự động ngừng bơm...

Bơm xe như vậy, nghe... nó phè cách gì, chớ 2 tay “thụt ống bơm”... mệt lắm!!!

Nhưng... úi chà... cứ bơm cây xăng riết, ruột xe Honda tòn – là... nước không hà!

Biết được ruột xe có nước là do vô vá xe tại tiệm sửa xe “Sĩ Solex” kề bên trường Lê Văn

Duyệt và bên kia đường... có rất nhiều ruộng rau muống xanh um!

(2)

Trên đường Phan Đình Phùng Sài Gòn, kề bên chợ Vườn Chuối có đường xe lửa chạy ngang và bên kia đường rầy, có căn nhà 3 tầng, đó là nhà “cho mượn sách” Cảnh Hưng, cho mượn sách là cho đọc giả... mượn sách về nhà đọc, nhưng phải “đóng tiền thế churen” bằng 1/2 giá tiền sách in ở trang bìa, khi đem trả sách, Cảnh Hưng trừ tiền mượn vô tiền thế churen, tiền mượn, cứ 1 cuốn 1 đồng 1 ngày... rặng rặc!

Mấy nhà bán sách và tác giả có sách xuất bản... hồng vui với Cảnh Hưng...

Nhà Cảnh Hưng chứa sách để cho mượn... hồng biết mấy chục ngàn cuốn, vì sách nằm trong kệ... đen nghệt, bít kín từng trệt và 2 tầng lầu...

Ông Cảnh Hưng... tương tá... hơi nhỏ con nhưng vui tánh, học trò khoái lắm!

Thằng học trò nào mê Kiếm Hiệp, muốn luyện chưởng hay... muốn đột nhập “cái bang vài ba túi”... thì tới đây... tìm bí kíp!!!

Ông Cảnh Hưng... biết tẩy học trò hết ráo nhen, thấy mặt, ông cười hì hì, liền cho mượn cả tuần mới trả, với 2 đồng một tuần... là cái... giá-ghẽ-ghẽ...

Bởi vậy, học trò “mê đọc sách” Cảnh Hưng... quá xá cỡ là vậy đó đa!!!

Phụ việc ông Cảnh Hưng là bốn năm đưa nhỏ, chuyện môn chạy đi lấy sách... theo sự “chỉ chỗ” của ông chủ hay lấy sách đọc giả trả, rồi đem sách để “chỗ cũ”...

Ông Cảnh Hưng có trí nhớ... siêu phàm tàn canh gió lốc...

Khi ai tới mượn sách, chỉ cần nói tên sách, là ông Cảnh Hưng, nói liền, thí dụ:

– Bộ Tam Quốc Chí có 3 cuốn, nhưng khách đang mượn cuốn 1 và 2...

– Ủa? Ông chủ có cả chục bộ lận mà?

– Thì ờ... người ta mượn hết ráo rồi, giờ còn cuốn 3... Cuốn 1 và 2 mai trả...

– ... Vậy đi, lấy tui cuốn 3... cũng được!

Ông Cảnh Hưng ra lệnh:

– Tèo, mày lên từng 2 kệ số 7 ngăn 6 lấy cuốn 3 bộ Tam Quốc Chí cho ông Hai!

Học trò Đệ Lục nghe ông Cảnh Hưng... nhớ từng vị trí cuốn sách nằm ở đâu trong rừng sách từ trên lầu xuống tới đất... thấy mà xám hồn luôn!!

Ông Cảnh Hưng có quen với nhiều nhà xuất bản, như Yên Sơn (Phú Nhuận) chẳng hạn, khi đang sách in, ông... được ưu tiên “thộp” một mớ... đem về cho mượn trước, khi nào in đủ số, sách... mới phát hành! Bởi vậy, coi sách “nóng hổi” là vậy!

Mỗi loại sách, Cảnh Hưng có ít lắm 15 bộ mới đủ cho mượn...

Đặc biệt, những cuốn sách hồi xưa, xa lắc, xa lơ... xuất bản từ hồi... bà cố hỉ cố lai 8 đời vương ông hoảnh... nhà Cảnh Hưng cũng có!!!

Như cuốn Tôi Kéo Xe của Tam Lang hay cuốn Con Trâu của Trần Tiêu in năm 1940 hoặc cuốn Chồng Con in năm 1941!!!

Biết “rõ” như vậy là do cô dạy Việt Văn cho “thuyết trình” ở lớp những tiểu thuyết xưa, mà sách... xưa ơi là xưa, thì chỉ có ở nhà Cảnh Hưng!!!

Thế là học trò Đệ Lục tức tốc mượn về, để... màn thuyết trình trong lớp...

Sách cho mượn, được bao thêm bì giấy xi măng, trên đó, viết chi chít ngày mượn...

Ngoài ra, học trò muốn mượn “cuốn nào hay hay”, thì... hông hiểu “do đâu”, ông Cảnh Hưng liền nói tuốt luốt một lèo cho nghe, cái nội dung cuốn “sách hay” hoặc là bất kể cuốn nào mà học trò còn... mù mờ, nghe xong, thế là học trò mượn liền!

Ông Cảnh Hưng còn... quảng cáo cuốn sách... thứ dữ... “chỉ tao mới có”...

Sách này thuộc loại “cái bang môn phái” mà học trò khi ấy... đang muốn luyện thử!

Đó là cuốn Lục Tàn Bang (quên tên tác giả).

Đây là cuốn sách viết về... cái bang bảy tám túi, coi... hay hết kỳ luôn:

Lục Tàn là 6 nhân vật (tàn tật) gồm: thằng đui, thằng điếc, thằng mất 2 giò, thằng mất 1 tay, thằng mất 1 chun, thằng cụt 2 tay.

Thằng đui làm... Bang Trường Lục Tàn!!! (ối trời... *&%#?><...) Sáu ông cố tàn này... luyện chưởng, luyện gong, luyện nghe, luyện thấy, luyện chạy... thuộc hàng cao thủ võ lâm... để trả thù cho sự phụ bị sát hại năm xưa... Giới giang hồ cho rằng “môn phái” đó bị tiêu diệt, khi 6 đệ tử sau cùng bị thương nặng trong rừng, không ai cứu chữa và ai cũng tưởng... chết hết rồi! Mấy thằng học trò Đệ Lục coi say mê Lục Tàn Bang luôn!!! Có thằng còn “luyện thử”... cách dòm xuyên màn đêm của cao thủ Lục Tàn Bang!!! Bởi vậy, thằng nào... non tay ấn, luyện nhãn riết, tới độ mang kiếng cận dày cui, chớ ở đó mà đổ thừa “tại bị”... rồi nói dóc là “tao lo học” tới cận thị!!! Ba-xạo quá nha mấy cha!!!

(3)

Trên đường Phan Đình Phùng, sáng sáng có xe lấy rác, có gắn cái chuông kêu leng keng. Cuối hẻm 376 là đình Phú Thạnh, là chỗ con nít ưa tụ tập, thả diều, bắn đạn...

Trước nhà số 380 Phan Đình Phùng Sài Gòn có “phong tên” nước công cộng... Ở đó có đông người “chuyên gánh nước mượn” được bà con các hẻm xung quanh “mượn” gánh nước mỗi sáng sớm, gánh từng đôi nước về nhà... Mấy bà (cô) gánh nước khoái đọc cuốn tiểu thuyết Rặng Trâm Bầu của Lê Xuyên! Nước phong tên ở đây được chảy từ cái sa-tô-đô cũng nằm ở đường Phan Đình Phùng... và và... nếu ai... hà tiện, thì khi khát nước, cứ lại phong-tên khòm lưng mở vòi uống... chùa... Bà con gọi là “uống nước khum”...

Cùng phe gánh nước mượn ở phong-tên, cũng có mấy người “ở đợ” nhưng được gọi nghe cho... nhẹ hơn là “con sen”, sáng sớm cũng ra gánh nước về nhà cho chủ... Lúc đó và

sau đó, tân nhạc với điệu Boléro thịnh hành trên khắp nẻo đường và có nhiều bản nhạc “hợp với tâm trạng – hoàn cảnh” nên ca sỹ thứ thiệt hát là rung động trái tim, được mấy bà chị gánh nước khoái, cứ nhè mấy bản đó hát mãi, tiếng ca “nhão nhẹt” mà hát... hoài hoài hồng biết chán, bà con nghe riết phát nhàm...

Dần dà, cộng thêm mấy chị... ma-ri-sén “làm sỡ Mỹ”, rồi dân vũ nữ quán bar, phòng trà... thuộc loại quá “date”... cũng hát những bản điệu Boléro thịnh hành! ma ri sén thật nghiệp cũng về gánh nước và cũng hát “bản tử” như mấy chị kia... Cứ hát riết, phát ngấy, bà con gọi giọng hát đó là... giọng rên... ma ri sén!!!

Ở đầu đường Phan Đình Phùng, có nhà số 3 đó là Đài Phát Thanh Sài Gòn... Ngã tư Phan Đình Phùng – Lê Văn Duyệt có tòa đại sứ Miên, bên kia đường là cây xăng rất lâu đời và ở ngã tư này, năm 63 hòa thượng Thích Quảng Đức tự thiêu... Cũng ở ngã tư này, có tiệm cơm Tàu, ở đây có món “cơm thố”... ngon bá cháy!!! Cơm thố được hấp trong cái xúng tre có cả chục ngăn, thố là chén nhỏ rí, chừng 3 muống cơm, vì vậy, ăn xong, thố chất 1 chõng 15 cái... cao như núi!!! Một số... dân chơi cầu 3 cẳng, loại tứ hải giai huynh đệ... tới ăn cơm thố ở đây, ý là, để khoe chõng thố cao nghệu... để “lấy le” với thiên hạ... đó nha bà con!!!

(4)

Phan Đình Phùng... cùng vô đường Lý Thái Tổ... ngay tại ngã ba... Ở ngã ba này, có phòng trà Lệ Liễu và chủ phòng trà là chị Ba Liễu! Quán “Lệ Liễu” là chỗ gặp mặt mỗi chiều tối của rất nhiều nhạc sỹ – ca sỹ Sài Gòn trước khi đi hát phòng trà khác hay hát rạp hoặc quán bar... Đây là “quán ruột” của Thanh Kim, đệ nhất danh cầm Hạ Uy Di... Các ca sỹ như DK, HC, MLH, GL... cũng hay hát ở Phòng Trà Lệ Liễu cho khách (rất đông) thưởng thức...

Thí dụ: DK ca bài Ai Ra Xứ Huế thì chị Ba Liễu “trả công” là 1 ngàn 8... Có chàng lính bạn đồ trận bốn túi, đội Bê Rê đen, vì là em (đệ

tử) của Thanh Kim, nên chàng ta... xâm mình, bậm gan, đổ lỳ, dấm... thót lên sân khấu Lệ Liễu để hát bài Đường Xưa Lối Cũ và bài Tàu Đêm Năm Cũ...(toàn là cũ mèm không hà) Chàng hát... một cách khơi khơi, trong khi nghệ sỹ thứ thiệt ngồi lủ khủ ở đó...

Chàng lính trận này, vì ý có Thanh Kim... lo, nên hồng lo trật nhịp, chàng ta cất tiếng... véo von liên tiếp hai bài tân nhạc, chị Ba Liễu... coi bộ... nghe được được, chị... tức tốc tiến ra sân khấu, liền... móc bóp, xĩa cho chàng 9 trăm đồng... gọi là “lính góp vui”, rồi chị Ba còn... xúi... (quá đã):

– Đêm nào, nếu rảnh... em tới hát nhen!!!
Lính mà... hát vậy, được đó...!!!

– Đà đà... \$%%\$!!! (vô mánh)

Anh chàng lính này, về đơn vị... móc xấp tiền, dứ dứ lên trời... hét:

– Bữa nay, tao đãi anh em cả làng một châu... cơm tấm – cà phê – thuốc lá!!!

– Chắc còn... dư bộn tiền đó ông thầy!!!

– Thì thì... Băm ba mí lỵ tôm khô củ kiệu... cho sạch nhách luôn!!!

– Hoan hô thẩm quyền!!!

Phòng trà Lệ Liễu, ngoài là chỗ nghệ sỹ Sài Gòn tụ lại hát và nói dóc trước khi đi hát phòng trà khác... cũng là chỗ “tụ tập” của những tay tổ đờn vọng cổ Văn Vỹ, Năm Cơ, Ngọc Sáu... Khi ca sỹ hát xong tới khuya, trước khi về nhà, lại tụ nhau ở quán Cháo Đêm sau hàng cây... dái ngựa cổ thụ ở đường Hồng Thập Tự, quán cháo cũng gần đường xe lửa từ bên đường Phan Đình Phùng chạy qua...

Cũng ở đường Phan Đình Phùng, ngay trong vòng chợ Vườn Chuối là nhà của soạn giả Nguyễn Phương, khi ấy anh Nguyễn Phương có đưa con gái nhỏ cỡ trên 10 tuổi và nó cùng với ba má... đặt lời thoại cho vở cải lương!!! Cô gái nhỏ cùng ba má ngồi 3 góc trong phòng, đóng làm 3 nhân vật... nói chuyện, rồi đánh máy luôn. Đó gọi là “làm thoại” để Nguyễn Phương “soạn lời trẻ con” trong tuồng... và đó cũng là cách Nguyễn Phương soạn các tuồng khác bị tui bắt tại trận... hi hi...

Nguyễn Phương là đạo diễn cho đoàn

Thanh Minh Thanh Nga và mỗi tuồng cải lương được đánh máy sáu bảy bản để cho anh em “nhắc tuồng” đứng sau màn nhung hay cánh gà... đọc câu cho đào kép đứng ở ngoài sân khấu... nói hay ca!!! (cứ tưởng đào kép học thuộc lòng hết vở tuồng, hông có đâu nhen!!!) Nguyễn Phương cũng là trưởng ban kịch Tân Dân Nam, chuyên trình diễn trên đài truyền hình Sài Gòn chiều thứ bảy hàng tuần, gồm có hệ TV, TT, NĐT. vv... Bà vợ của Nguyễn Phương là chị của phu nhân tướng CVV... Bởi vậy, Nguyễn Phương... mới “tớ” được cái giấy phép ngon lành... là mượn tàu Hải Quân để đóng phim xi-la-ma!!! Đó là phim “Hải Vụ 709” định quay ở Rạch Giá... Nhưng vì tình hình chiến sự ác liệt ở đó, nên phim Hải Vụ 709 bị đình chỉ... dài hạn và sau cùng phải bãi bỏ. Nếu không, thì anh chàng Thủ Đức tui sẽ làm... tài tử xi-nê mà lại đóng vai Trung Úy Hải-Quân... nhảy xuống đồ bộ rồi! Uổng thiệt nhen...

Cũng thời gian đó, ban Tân Dân Nam đang “dợt tuồng” kịch truyền hình, đó là vở “Ai Là Thủ Phạm” tại nhà anh Nguyễn Phương... Lúc đó chàng tui (vì là lính) được Nguyễn Phương giao đóng vai Cảnh Sát Trưởng... Úi chà chà... Nguyễn Phương biểu chàng tui phải “tập” trước... cách còng tay thủ phạm ăn trộm kim cương do em NĐT đóng vai thủ phạm... Còng tay... mà phải “tập” ý là... để chàng... còng... mà hông đau tay em!!! Tới khi lên sân quay số 2 tại đài Truyền Hình Sài Gòn... ngài Cảnh Sát Trưởng bước vô, làm mặt ngầu, liền móc còng, còng tay NĐT... ngay tức khắc nhen!!!

Cầm 2 tay người đẹp, tra vô còng số 8... mà chàng tui thấy... quá đau lòng!!! Hi hi... Trên TV, anh chàng tui chỉ... lộ diện trên màn ảnh nhỏ của Đài Truyền Hình Sài Gòn được có... 30 giây cuối cùng của vở kịch... thôi hà!

Soạn Giả Nguyễn Phương chuyên môn hút thuốc Gò khi soạn tuồng và điều nào cũng bị tổ nái, đốt cháy liên tục, khói bay mờ mịt như đóng un buổi chiều tà! Và trên bàn viết thường có... rờ dẹt... ba bốn khúc thuốc Gò

loại “nặng” đô, đó là... phòng khi, nửa đêm soạn tuồng... mà hết thuốc hút!

(Kết)

Từ ngã tư Phan Đình Phùng – Lê Văn Duyệt chạy lên tí nữa là Ngã Sáu, ngay “bùng binh” Ngã Sáu này, có xe lửa chạy qua và là chỗ bắt đầu của đường Yên Đổ. Ở đầu đường Yên Đổ có khu Kiều Lộ (sửa, tráng dầu đường hư...). Nằm chung trong khuôn viên khu Kiều Lộ... là Sở Phú De đó đạ!!!

Phú De là chỗ... nhốt chó chạy rong, bị “xe bắt chó” bắt được trong đường phố! Ai mất chó, cứ vô Phú De tìm là y như rằng... nó ngự ở đó và bỏ tiền chuộc chó về! Bởi đó, hồi xưa, DA trong báo Con Ong có viết bài Phú De Giao Chỉ, đọc nghe nhức xương. Trong khu Kiều Lộ này có cái... cửa tay, bự chà bá, dùng xẻ gỗ lóng... Ở đây có Kỹ Sư Bê và Hồ Lợi và Hồ Lợi là dân chơi tài tử... chánh cống bà lang trọc. Trong văn phòng khu Kiều Lộ của Hồ Lợi... có tùm lum... đờn cò, gáo, xén, ghi ta thùng, ghi ta phím lõm... treo tá lả trên tường, để nhân viên nào... quờn mà khoái đờn vọng cổ thì cứ vô... tập dợt thả giàn... Hề Minh và danh cầm Thanh Kim, Tạo Minh Đờn... vv... đều xuất thân từ đây! Hề Minh là danh hề diễu có tiếng trên bầu trời cải lương một thời...

Tạo Minh Đờn cưỡi được 18 giọng riêng biệt và còn có khiếu một mình vừa nói giọng ông nội, vừa nói giọng cháu nhỏ, đặc biệt là giọng con gái... rất hay, giống y như trong “gia đình bác Tám”... Ngoài ra anh nhại giọng chó mèo cắn lộn... là nghe hay hết phần luôn! Thường câu mở đầu của Minh Đờn là... “ A... bê... cê... ca..., A... bê... cê... ca... “nhái giọng xe lửa đề pa... trong bản “Chuyến Xe Lửa Mồng Năm” của Trần Văn Trạch... y chang Trần Văn Trạch!... Tuy nhiên “hông có thời” nên anh Đờn không nổi tiếng như hề Minh và anh Thanh Kim... Thanh Kim là đệ nhất “Hạ Uy Cầm” chuyên đờn 6 câu vọng cổ... nhưng né... ló mặt trước bàn dân thiên hạ truyền hình. Thanh Kim chỉ đờn cho gánh hát và chơi tân

nhạc cho quán bar và phòng trà. .

– Anh Kim, sao anh chỉ “thâu đĩa” mà hông thấy anh lên sân khấu hay truyền hình?

– Tao... xí-giai thấy bà... miệng rộng tàn hoạt, cười hô hố, tương tá như đầu bò!

– Thì... có sao đâu...

– Tao... trốn... để khán thính giả tưởng tao... đẹp trai đó, mày... hỏi hoài!!!

– Ở ờ... hehehe...

Năm 1965 dọc bên đường Xa Lộ Saigon

– Biên Hòa đang đào để xuống ống nước đúc bằng xi măng vuông lọt lòng trên 2 mét của Sài Gòn Thủy Cục... Lúc đó, chạy xe gắn máy ở xa lộ thiệt... là êm, êm như mơ... Do đó, mấy tay anh chị... mới dám đi Goebel, Sachs, Rummi... chui lòn qua bụng xe be trên có 3 lóng gỗ... dài thòn bự tổ kền, đó gọi là... chọc lét tử thần!!!

Cũng thời... xa xưa ấy, khi chờ “người đẹp” ngồi đằng sau xe gắn máy thì hai chân người đẹp để về 1 bên, không cô nào... dám gác cẳng 2 bên! Nếu xe chờ là chiếc Vespa Spring... thì thấy nàng ngồi sau... ôm eo ếch bác tài... thì... thì... ngó, thấy... đẹp như mơ luôn!!! Còn nói gì “mấy con nhỏ áo dài trắng” đi Vélo Solex... thì dòm... hết phần ghen!

Gỗ rường đem về đồ đóng ở chỗ ngã ba xa lộ đi Vũng Tàu, nên ngã ba này có tên Ngã Ba Bến Gỗ... Từ Ngã Ba Bến Gỗ tới một xí là Căn Cứ Long Bình của quân đội Mỹ... Chỉ mỗi con đường Phan Đình Phùng mà có... quá xá là chuyện xưa tích cũ...

Chàng Hiu

Người Em

Sâu Mộng

(Do nhạc sĩ Y Vân phổ theo bài thơ
"Một Mùa Đông" của thi sĩ Lưu Trọng Lư)

TA
RU
GIỎ
BẰNG
LÀ
RƠI
XẢO
XÁC

*Em là gái trong song cửa
Anh là mây bốn phương trời
Anh theo cánh gió chơi vơi
Em vẫn nằm trong nhung lụa*

*Em chỉ là em gái thôi
Người em sâu mộng muôn đời
Tình như tuyết giăng đầu núi
Vàng vặc muôn thu nét tuyết vời*

*Ai bảo em là giai nhân
Cho đời anh đau buồn
Ai bảo em ngồi bên song
Cho vương nợ thi nhân*

*Ai bảo em là giai nhân
Cho lệ đêm Xuân tràn
Cho tình giăng đầy trước ngõ
Cho mộng tràn gói chẵn*

*Em chỉ là em gái thôi
Người em sâu mộng muôn đời
Tình như tuyết giăng đầu núi
Vàng vặc muôn thu nét tuyết vời*